

SADRŽAJ / CONTENTS

PREDGOVOR VII

PREFACE XI

IZLAGANJA / CONTRIBUTIONS

Hajrudin Hromadžić

Knjiga u „društvu znanja“: tekst i autor u epohi kognitivnog kapitalizma i novomedijsko-tehnološke digitalizacije
Book in the “Knowledge Society“: Text and Author in the Era of Cognitive Capitalism and New Media Digitisation 3

Davora Bastić, Tatjana Nebesny

Nova gradska knjižnica u Zagrebu za „Društvo znanja“
New Zagreb City Library for the “Knowledge Society“ 14

Harald von Hielmcrone

Autorskopravno zakonodavstvo Europske unije i knjižnice:
pregled najvažnijih direktiva i najnovija kretanja
Copyright Legislative in the European Union and Libraries: Overview of the Most Important Directives and Latest Trends 23

Aleksandra Horvat

Knjižnice pred odlukom – vrednovanje ili sustavna digitalizacija
Libraries on Verge of Decision – Evaluation or Systematic Digitization.....32

Karmen Štular Sotošek

Digitalna knjižnica Slovenije i znanstveno-istraživačka zajednica
Digital Library of Slovenia and the Research Community.....39

Edita Bačić

Žensko pitanje i knjižničarstvo
The Woman Issue and Library Science.....47

Dubravka Pađen Farkaš, Srđan Lukačević

Obrazovanje za rodnu jednakost
Education for Gender Equality 57

Elli Pecotić

Gradska knjižnica Marka Marulića i Ženska poduzetnička inicijativa:
promicanje ženskog poduzetništva

11. OKRUGLI STOL O SLOBODNOM PRISTUPU INFORMACIJAMA

<i>Collaboration of the Split City Library and the Women's Entrepreneur Initiative: Promotion of the Women's Entrepreneurship .....</i>	68
Ana Barbarić, Ivana Hebrang Grgić, Aleksandra Horvat Deset godina okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama: analiza zbornika i programa <i>Ten Years of the Round Table on Free Access to Information: Analysis of Proceedings and Programs .....</i>	73
SAŽECI / SUMMARIES	
Hellen Niegaard Knjižnične zgrade u „društvu znanja“ <i>Library Buildings in the “Knowledge Society“ .....</i>	101
Dunja Seiter-Šverko Strategija digitalizacije knjižnične građe <i>Library Digitization Strategy .....</i>	102
Helena Štimac Radin Unapređivanje suradnje za promicanje ravnopravnosti spolova <i>Advancement of Collaboration in Gender Equality Promotion .....</i>	104
Zaključci	106
Conclusions.....	107
Program.....	108
Programme.....	110
Bilješke o autorima	112
Notes on Contributors.....	117
Popis sudionika / List of Participants.....	122

PREDGOVOR

Zbornik sadrži radove izložene na 11. okruglom stolu o slobodnom pristupu informacijama održanom u Zagrebu, u prostorima Nacionalne i sveučilišne knjižnice, 9. prosinca 2011., dan uoči 10. prosinca kada obilježavamo Međunarodni dan ljudskih prava. Organizatori 11. okruglog stola, kao i proteklih deset okruglih stolova, bili su Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja Hrvatskoga knjižničarskog društva i Katedra za bibliotekarstvo Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu. I u drugom desetljeću redovitog održavanja okruglih stolova, organizatorima ne nedostaje tema u vezi kojih bi knjižničari i pozvani stručnjaci iz različitih područja progovorili o problematici osiguravanja slobodnog pristupa informacijama i slobodi izražavanja u našim knjižnicama, s ciljem identificiranja prepreka i ukazivanja na moguće načine njihova uklanjanja. Na pragu novoga desetljeća 21. stoljeća, u vremenu u kojemu Europska unija kreće u realizaciju inicijative za stvaranje „društva znanja“, vremenu obilježenom razvitkom tehnologije koji trebaju pratiti i odgovarajuće promjene u zakonodavstvu i primjeni zakona, knjižnicama, koje uvelike ovise o tehnološkim aplikacijama i o zakonskom okruženju, potrebna je sustavna strategija razvoja što zahtijeva odgovore na brojna pitanja. Nadamo se da će radovi objavljeni u ovom zborniku kao i zaključci 11. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama tome pridonijeti.

Izlaganja na 11. okruglom stolu bila su podijeljena u tri tematske cjeline: *Knjižnica u „učecem“ društvu*, *Digitalizacija i vjerodostojnost* i *Promicanje ravnopravnosti*. Redoslijed radova u zborniku slijedi redoslijed izlaganja. Izlaganja autora koji nisu dostavili rad zastupljena su sažecima koji su okupljeni u zasebnom poglavlju zbornika.

Tematsku cjelinu *Knjižnica u „učecem“ društvu* otvara rad Hajrudina Hromadžića – *Knjiga u „društvu znanja“: tekst i autor u epohi kognitivnog kapitalizma i novomedijsko-tehnološke digitalizacije*. Autor kritički interpretira koncept „društva znanja“, s naglaskom na problemskom promišljanju mjesta, uloge i značaja knjige u tom kontekstu. Pri tome ukazuje na povijesno-ideološki karakter koncepta „društva znanja“ unutar proizvodno-hegemonijskih modela tzv. kognitivnog kapitalizma, pri čemu zagovara tezu kako sintagma „društvo znanja“ u ovom kontekstu ima funkciju pukog ideologema. Slijedi problematiziranje simbolike same knjige u sklopu produkcijsko-proizvodnih vrijednosnih tendencija „društva znanja“, uz poseban osvrt na trendove poput suvremeno-tehnološke digitalizacije, tekstualne virtualizacije, autorskih prava i prava na pristup informacijama. Rad donosi i prikaz povijesno recentnijih teza u teorijama kakva je, primjerice, ona koja je nagovještavala „smrt“ knjige u eri kompjutorske hipertekstualnosti, sve unutar dominantnih proizvodnih matrica i logike djelovanja u tzv. postindustrijskom kapitalizmu. Slijedi rad Davorke Bastić i Tatjane Nebesny pod naslovom *Nova Gradska knjižnica u Zagrebu za društvo znanja* izrađen uz podršku ostalih članica stručnog tima za novu zgradu Gradske knjižnice u Zagrebu. U radu se polazi od činjenice da su knjižnične zgrade narodnih knjižnica simboli

kulturnoga i demokratskog razvoja mjesta u kojem djeluju, pa smještaj knjižnice i njen vanjski izgled, pristup i veličina iskazuju njenu važnost kao kulturnog, obrazovnog i informacijskog središta. Uspoređujući profesionalne i kulturne programe narodnih knjižnica s međunarodnim pokazateljima, autorice ističu kako su zagrebačke knjižnice u samom vrhu, dok im je prostorni smještaj među najnižima u Europi. Prije 40-ak godina pokrenuta je akcija pronalaženja novog adekvatnog prostora za Gradsku knjižnicu, no do danas nije realizirana. Ponovno pokrenut zahtjev za novom zgradom za Gradsku knjižnicu, javno artikuliran još 2007. godine, 2011. godine je prerastao u kampanju *SF knjižnica za danas i za sutra!*, kampanju u koju se treba uključiti najšira javnost. Nova Gradska knjižnica trebala bi biti demokratsko susretnište, informacijsko središte i popularno učilište neizbježno u društvu znanja. Ovoj tematskoj cjelini pripada i izlaganje Hellen Niegaard naslova *Knjižnične zgrade u društvu znanja* koje je zastupljeno sažetkom.

Slijedi tematska cjelina *Digitalizacija i vjerodostojnost*. Harald von Hielmcrone u radu pod naslovom *Autorskopravno zakonodavstvo Europske unije i knjižnice: pregled najvažnijih direktiva i najnovija kretanja* donosi pregled najvažnijih direktiva Europske unije za knjižnice, te opisuje probleme koji u kontekstu digitalizacije u knjižnicama proizlaze iz Direktive EU-a o usklađivanju određenih aspekata autorskog prava i srodnih prava u informacijskom društvu. U istom kontekstu komentira i pojedine odredbe Direktive o pravu iznajmljivanja i pravu posudbe, kao i novija zbivanja vezana uz digitalizaciju (Direktiva o djelima siročadi i Dijalog sudionika o rasprodanim djelima).

Rad Aleksandre Horvat *Knjižnice pred odlukom - vrednovanje ili sustavna digitalizacija* ukazuje na brojnost dokumenata koje Europska unija posvećuje digitalizaciji kulturne baštine, među kojima se ističe i Digitalni plan za Europu (*A Digital Agenda for Europe*) iz 2010., stoga autorica zaključuje da postoji veliko zanimanje za kulturnu baštinu koja je pohranjena u knjižnicama i sličnim javnim ustanovama, koju se želi digitalizirati i tako učiniti dostupnom građanima Unije i drugim korisnicima diljem svijeta. Jedini način da se baštinska građa brzo digitalizira jest primjena opsežne (masovne) digitalizacije koja je danas tehnički već moguća, ali njezinu primjenu, barem što se tiče zaštićenih autorskih djela 20. stoljeća, otežava sadašnji režim autorskih prava. To znači da knjižnice još uvijek biraju građu koju će digitalizirati, a kriteriji za odabir građe nisu jednoznačno utvrđeni i ovise o odluci knjižnice, ili, kad se radi o Europeani, o odluci osoba koje upravljaju tim portalom. Svaki odabir, koji nije utemeljen na javno poznatim kriterijima, omogućuje sakrivanje odnosno potpuno izostavljanje nekih izvora. Autorica se pita mogu li knjižnice opravdati odabire koje čine, jer svaki je odabir ujedno i vrednovanje.

Slijedi rad Karmen Štular Sotošek *Digitalna knjižnica Slovenije i znanstveno-istraživačka zajednica*. Autorica predstavlja Digitalnu knjižnicu Slovenije (dLib.si) kao ključni interaktivni medij kroz koji Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Ljubljani omogućuje pristup pisanoj kulturnoj baštini Slovenije i suvremenom slovenskom znanju. U radu se prikazuje kako Digitalna knjižnica Slovenije odgovara na suvremene potrebe istraživačke i akademske zajednice iz koje dolaze njezini najbrojniji korisnici.

Rad tako, umjesto temeljnog pitanja „uloge knjižnice u društvu znanja“, u središte pozornosti postavlja traženje odgovora na sljedeća pitanja: što i kako digitalna knjižnica može ponuditi svojoj najvećoj skupini korisnika, kako knjižnica može promicati nacionalni istraživački potencijal i kako knjižnice mogu pridonijeti svjetskoj riznici znanja? Autorica opisuje kako je, poštujući suvremene napredne informacijske i komunikacijske tehnologije, zakonska ograničenja (osobito prava intelektualnog vlasništva), suvremene knjižnične standarde i očekivanja korisnika, portal dLib.si (www.dlib.si) zauzeo prepoznatljivo mjesto na World Wide Webu te se time uspio nametnuti kao vodeći javni multimedijски portal u Sloveniji, čiji je razvoj od nacionalne važnosti.

Ovoj tematskoj cjelini pripada i izlaganje Dunje Seiter-Šverko pod naslovom *Strategija digitalizacije knjižnične građe* koje je zastupljeno sažetkom.

Treća tematska cjelina je *Promicanje ravnopravnosti*. Edita Bačić i Maria Cotera u radu *Žensko pitanje i knjižničarstvo* osvrnule su se na svjetsku i hrvatsku tradiciju djelovanja knjižnica i knjižničnih udruga vezanu uz žensko pitanje. Interes za žensko pitanje i rodnu jednakost u međunarodnim knjižničarskim društvima postoji od 1970-ih godina. Posebno su u tome aktivne IFLA i ALA, ali i neke druge knjižničarske udruge (primjerice *Progressive Librarians Guild*). Nakon što je 1991. godine Hrvatska potpisala *Konvenciju UN-a o sprječavanju svih oblika diskriminacije žena*, pojedine nevladine udruge počinju u svoje programe uvrštavati posebne usluge za žene. Autorice predlažu Hrvatskom knjižničarskom društvu da se, po ugledu na međunarodnu knjižničarsku praksu, uključi u pružanje podrške knjižnicama u kreiranju posebnih usluga za žene i promociju jednakosti žena i muškaraca.

Dubravka Pađen Farkaš i Srđan Lukačević u radu *Obrazovanje za rodnu jednakost* opisuju suradnju Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek i Ženske udruge Izvor tijekom 2010. godine u radu na projektu *Obrazovanje za rodnu jednakost*. U sklopu projekta organizirane su četiri radionice s romskom djecom kojima je cilj bio uključivanje romske djece u hrvatski obrazovni sustav. Obrazovanje je preduvjet razvoja demokracije, a romska djeca ne smiju biti zaklinuta za ravnopravnost i mogućnostima stjecanja obrazovanja. Autori opisuju rad u radionicama *Spol/rod i rodni stereotipi*, *Identiteti-vjere-tradicije*, *Jednakost i diskriminacija* i *Vršnjačko nasilje*. Projektom je, između ostalog, povećana razina osviještenosti o ulozi žene u modernom društvu. Rad ukazuje na nužnost uključivanja knjižnica u prevladavanje postojećih prepreka u provedbi rodno osviještene politike te u uklanjanje diskriminacijskih stavova i stereotipa o spolu, patrijarhalnoj kulturi i slično.

Elli Pecotić u radu *Gradska knjižnica Marka Marulića i Ženska poduzetnička inicijativa: promicanje ženskog poduzetništva* prikazuje suradnju potaknutu zainteresiranošću Gradske knjižnice Marka Marulića u Splitu za skupinu građana pogodenu društvenom isključenošću, posebno za nezaposlene žene. Knjižnica je u suradnji sa Ženskom poduzetničkom inicijativom organizirala novu uslugu *Infoteka za građane* kojom je nastojala postati stručni centar vođen u skladu s europskim smjernicama. Cilj nove usluge je pružiti relevantne informacije ženama, od organizacije mrežnih stranica i informacija o programima stručnog usavršavanja, do pristupa bazama podataka. U sklopu projekta, organiziran je i niz radionica te sadržaji vezani uz žene i

njihov doprinos društvu, obitelji, svijetu rada općenito. Knjižnica se na taj način priključila projektu samozapošljavanja i pomogla da se bolje iskoristi potencijal ženskog poduzetništva. Suradnja knjižnice i različitih ustanova i udruga pomogla je smanjivanju nerazumijevanja društva, ali i nedostatka samopouzdanja kod ciljanih društvenih skupina.

U trećoj tematskoj cjelini izlaganje *Unaprjeđivanje suradnje za promicanje ravnopravnosti spolova* održala je Helena Štimac. Izlaganje je u zborniku zastupljeno sažetkom.

Završni rad u zborniku je rad *Deset godina Okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama: analiza zbornika i programa* autorica Ane Barbarić, Ivane Hebrang Grgić i Aleksandre Horvat. Autorice su analizirale sve zbornike radova okruglih stolova o slobodnom pristupu informacijama koji su objavljeni do prosinca 2011. godine. Analiza je provedena na tri razine – analizirani su skupovi (na temelju programa objavljenih u zbornicima), sami zbornici (na temelju objavljenih članaka i sažetaka) i reference (na razini članaka). Analiziran je ukupan broj autora, njihovo porijeklo, broj autora po članku, kao i zastupljenost pojedinih autora u zbornicima. Izrađen je i popis tema i podtema koje su bile zastupljene na okruglim stolovima od početka održavanja skupa 2001. godine do 2010. godine. Prikazano je porijeklo i starost referenci. Poseban dodatak radu je *Bibliografija priloga u zbornicima Okruglih stolova o slobodnom pristupu informacijama*.

Na kraju zbornika objavljujemo zaključke 11. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama koji, između ostalog, ističu važnost stvaranja nacionalne strategije razvoja knjižnica, potrebu promjene zakonskog autorskoprogovnog okvira radi omogućavanja zaštite nacionalne baštine digitalizacijom te važnost uključivanja hrvatskih knjižnica i Hrvatskog knjižničarskog društva u kreiranje posebnih usluga za žene i promicanje rodne jednakosti.

Zbornik radova donosi i bilješke o autorima, program okruglog stola i popis sudionika.

Urednice

U Zagrebu, lipnja 2012.

PREFACE

These Proceedings contain papers presented at the 11th Round Table on Free Access to Information held in the National and University Library in Zagreb, on the 9th December, 2011, one day before the International Day of Human Rights. The 11th Round Table, like the previous ten, has been organized by the Commission for Free Access to Information and the Freedom of Expression of the Croatian Library Association and the Library Science Section of the Department of Information and Communication Sciences at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb. Even in the second decade of these Round Tables the organizers still have not run out of topics, regarding free access to information and the freedom of expression in libraries, which librarians and invited experts are keen to discuss in order to identify barriers and find ways to remove these barriers. On the threshold of a new decade of the 21st century; in a time when the European Union is starting an initiative for creation of a “knowledge society“, a time marked by the development of technologies whose aim is to be in harmony with the changes in legislation, libraries, that also depend on technological applications and the legislative environment, need a systematic strategy of development that requires answers to many questions. We hope that the papers published in these Proceedings, as well as the conclusions of the 11th Round Table on Free Access to Information will answer some of those questions.

Presentations of the 11th Round Table are divided into three thematic units: *Library in the “Knowledge Society“*, *Digitization and Evaluation*, and *Promotion of Equality*. The sequence of papers in the Proceedings follows the sequence at which they had been presented. The abstracts of the presentations whose authors did not submit complete texts are included in a special chapter with abstracts.

Thematic unit *Library in the “Knowledge Society“* is introduced with a paper by Hajrudin Hromadžić, *Book in the “Knowledge Society“: Text and Author in the Era of Cognitive Capitalism and New Media Digitization*. The author critically interprets the concept of the “knowledge society“ and accentuates the problem reflecting on the place, role and the meaning of a book within this context. He also points out the historical-ideological character of the “knowledge society“ concept within production-hegemonic models of cognitive capitalism and advocates the thesis that the “knowledge society“ in this context is nothing but an ideologeme. He then problematizes the symbolism of the book within the production-hegemonic values of the “knowledge society“ and trends such as modern technology digitization, textual virtualization, copyrights and access to information. The paper also mentions theses presented in more recent theories, for example, the one that has predicted “the death“ of books in the era of computer hypertextuality, all within the dominant production matrices and the logic of the so-called postindustrial capitalism. The next paper is by Davorika Bastić and Tatjana Nebesny titled *New Zagreb City Library for the “Knowledge Society“*, written with the help of the team for a new Zagreb City Libraries building. The buildings of city libraries are presented as symbols of the cultural and

democratic development of their communities, which implies that their location and appearance, access and size determine their role as cultural, educational and information centers. If professional and cultural programs of the European libraries are compared, the authors claim that the libraries in Zagreb are among the best, but if the location is considered, they are at the bottom of the list. The plans to find a more adequate location for the library began 40 years ago, but have not yet been realized. The request was renewed in 2007 as a public appeal to find a new building for the library, and in 2011 it grew into a campaign *SF Library for Today and Tomorrow!* The new City library should be a democratic and information center as well as a popular place for learning in the knowledge society. This thematic unit also contains an abstract of Hellen Niegaard's presentation *Library Buildings in the Knowledge Society* by.

The next thematic unit is called *Digitization and evaluation*. In his paper *Copyright Legislative in the European Union and Libraries: Overview of the Most Important Directives and Latest Trends*, Harald von Hielmcrone brings an overview of the most important library directives of the European Union. He describes problems that, in the context of digitization in libraries, arise from the EU Directive on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society. In the same context he comments some stipulations of the EU Lending Directive, as well as the newest documents related to digitization (Orphan Works Directive and Dialogue on Out of Commerce Works).

A paper by Aleksandra Horvat, *Libraries on Verge of Decision: Evaluation or Systematic Digitization*, reminds that the European Union has issued quite a number of documents on cultural heritage digitization, among which the most recent is *A digital Agenda for Europe* from 2010. The author concludes that apparently there is a great interest in cultural heritage stored in libraries and similar institutions, as well as the plans to digitize it and make it accessible to EU citizens and users around the world. The only way to digitize this heritage is through mass digitization, which is technically possible today, but hampered by the present copyright regime because the works created in the 20th century are still protected by copyright. This means that libraries have to choose the material for digitization, and the selection criteria have not yet been uniformly defined. The choice lies on either the library, or, in case of the Europeana, on the editors of the portal. Each choice which is not based on publicly known criteria disables transparency or leaves out some of the sources. The author wonders whether libraries can justify the choices they make since every choice is also an evaluation.

The next paper is the one by Karmen Štular Sotošek titled *Digital Library of Slovenia and the Research Community*. The author presents the *Digital Library of Slovenia* (dLib.si), as a key interactive medium through which the National Library of Slovenia in Ljubljana enables access to written cultural heritage and modern Slovenian works. The paper shows how the Digital Library responds to requests made by the scientific and academic community members, who make up the majority of its users. The paper does not focus only on the basic question: "What is the role of the library in the knowledge society?", but seeks answers to the questions: what can a

digital library do to help its users; how can it promote national research potential, and how can libraries contribute to the world knowledge treasury. The author describes how, by respecting the modern information and communication technologies, legal limitations (especially copyright), modern library standards and users' expectations, dLib.si portal (www.dlib.si) has become recognizable in the World Wide Web and managed to become a leading public multimedia portal in Slovenia whose development is of national importance. This thematic unit also contains an abstract of Dunja Seiter-Šverko's presentation titled *Library Digitization Strategy*.

The third thematic unit is titled *Promotion of Equality*. Edita Bačić and Maria Cotera wrote the paper titled *The Woman Question and Library Science*, in which they look back on the tradition of Croatian and world libraries and library associations acting on behalf of the woman question. The interest in the woman question and gender equality has been present in the international library associations since the 1970s. IFLA and the ALA have been especially active, along with some other library associations (e.g. *the Progressive Librarians Guild*). After Croatia signed the *UN Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women* in 1991, several non-governmental organizations started introducing services designed for women. The authors suggest that the Croatian Library Association follows the international library practice and gets involved in the creation of special services for women and the promotion of gender equality. The paper *Education for Gender Equality* by Dubravka Pađen Farkaš and Srđan Lukačević describes a cooperation of the City and University Library in Osijek and the feminist organization *Izvor* during 2010 in the project *Education for Gender Equality*. The project consisted of four workshops and its aim was to promote equality and involvement of the Romani children in the Croatian education system. Education is one of the basic conditions for democracy and the Romani children cannot be deprived of education. The authors describe the workshops *Sex/Gender and Gender Stereotypes*, *Identity-Religion-Tradition*, *Equality and Discrimination*, and *Violence among Peers*. The project has also increased awareness of the role of women in modern society. The paper shows that it is necessary that libraries participate in overcoming the existing barriers in realization of a gender awareness policy and putting a stop to discrimination, gender stereotypes, and patriarchal culture.

In her paper *Collaboration of the Split City Library and the Women's Entrepreneur Initiative: Promotion of the Women's Entrepreneurship* Elli Pecotić presents the collaboration encouraged by the library's interest in a group of citizens excluded from the society, especially unemployed women. In cooperation with the Women's Entrepreneur Initiative, the library organized a new service called *Infoteka for citizens* with the aim of becoming a professional center managed in accordance with the European guidelines. The aim of this new service is to provide information relevant to women, by organizing websites and providing information on professional programs and offering access to databases. This is how the library got involved into the self-employment project and contributed to a better use of the women's entrepreneurship. This cooperation has contributed to elimination of misunderstanding and lack of self-confidence with the aimed social groups.

Helena Štimac held her presentation *Advancement of Collaboration in Gender Equality Promotion* in the third thematic unit, too. The abstract can be found in the Proceedings.

The last paper in the Proceedings is the one by Ana Barbarić, Ivana Hebrang Grgić and Aleksandra Horvat, titled *Ten Years of the Round Table on Free Access to Information: Analysis of Proceedings and Programs*. The authors analyzed all the Proceedings of the Round Tables on Free Access to Information published until December 2011. The analysis has been done on three levels: the conferences have been analyzed based on the programs published in the Proceedings, the Proceedings have been analyzed based on the published papers and abstracts, and references have been analyzed on paper level. Total number of authors, their origin, and the number of authors per article as well as per Proceedings have also been analyzed. The authors made a list of subjects covered at the Round Tables from 2001 to 2010. The recentness and sources of the works cited in references have also been analysed. The *Bibliography of Supplements in the Proceedings of the Round Tables on Free Access to Information* has been included as a special addition.

At the end of the Proceedings are the Conclusions of the 11th Round Table on Free Access to Information that highlight the importance of a national strategy for library development, the need for changes in copyright legislative framework in order to enable preservation of national heritage by digitization, and the importance of involving Croatian libraries and the Croatian Library Association in creating special services for women and promoting gender equality. The Proceedings also include notes on contributors, program of the Round Table, and a list of participants.

Editors

Zagreb, June 2012